Образецът на частична предварителна оценка на въздействието влиза в сила от 01 януари 2021 г.

Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на електронното управление	**Нормативен акт:** Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронната идентификация (Обн. ДВ. бр.38 от 20 Май 2016г., изм. ДВ. бр.50 от 1 Юли 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 20 Декември 2016г., изм. ДВ. бр.97 от 5 Декември 2017г., изм. ДВ. бр.14 от 13 Февруари 2018г., изм. ДВ. бр.1 от 3 Януари 2019г., изм. ДВ. бр.58 от 23 Юли 2019г., изм. ДВ. бр.94 от 29 Ноември 2019г., изм. ДВ. бр.60 от 7 Юли 2020г., изм. ДВ. бр.15 от 22 Февруари 2022г.).
○ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	◉ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: периода 01.01. – 30.06.2024 г.
Лице за контакт: Мариана Цвяткова Началник отдел „Електронна идентификация и данни“, Дирекция „Политики за електронно управление“, Министерство на електронното управление	**Телефон и ел. поща:** тел.: 02/949 2402 ел. поща: M.Tsvyatkova@egov.government.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Проблем 1 Липса на правна регламентация на ниво закон на средствата за електронна идентификация, издавани в рамките на схема за електронна идентификация, разработена от частно - правни субекти.

Законът за електронната идентификация (ЗЕИ) е в сила от м. май 2016 г. и отразява обществените отношения и държавната политика, свързани с електронната идентификация на гражданите, съществуващи към онзи момент като предвижда изграждането на национална схема за електронна идентификация, администрирана от държавен орган.

Съгласно ЗЕИ физическите лица се идентифицират в електронна среда чрез електронен идентификатор, който се съдържа в удостоверение за електронна идентичност. Субекти в схемата са: органът за електронна идентификация в лицето на министъра на вътрешните работи, който е издател на удостоверенията за електронна идентичност, помощни органи (администратори на електронна идентичност) и центровете за електронна идентификация, които извършват проверка

на електронната идентичност. Следва да се отбележи, че към настоящия момент схемата за електронна идентификация, регламентирана в ЗЕИ, все още не е изградена - изпълнява се договор, за нейното изграждане, който следва да приключи не по-рано от края на 2025 г. Освен това, прилагането на схемата на практика ще отнеме няколко години, предвид факта, че е необходимо българските граждани да сменят своите лични документи с нови, съдържащи електронен идентификатор и не всички граждани, които са направили това в последните 2-3 години, ще пристъпят към подмяна на документи си с такива, даващи им възможност за електронна идентификация. От друга страна, схемата за електронна идентификация по ЗЕИ предоставя възможност за идентификация само на физически лица и не се прилага по отношение на юридическите лица.

Поради липсата на национална схема за електронна идентификация към момента се използват средствата, регламентирани в § 5 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата за общите изисквания за информационните системи, регистрите и електронните административни услуги (ПЗР на НОИИСРЕАУ), а именно: квалифициран електронен подпис (КЕП), включително и облачен/мобилен такъв, персонален идентификационен код (ПИК) на Националната агенция по приходите (НАП) и на Националния осигурителен институт (НОИ) и уникален код за достъп (УКД) на Националната здравно - осигурителна каса (НЗОК). Чрез посочените средства обаче българските граждани не могат да се идентифицират, когато заявяват електронни административни услуги в други държави - членки на Европейския съюз (ЕС), което препятства възможността за ползване на трансгранични електронни услуги в рамките на ЕС. Част от средствата за електронна идентификация като ПИК и УКД, не отговарят и на изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 за нива на осигуреност „значително“ или „високо“ и чрез тях не могат да се заявяват всички административни услуги, предоставяни от публичния сектор. В допълнение, КЕП по своята същност не е средство за електронна идентификация и само временно е предвиден като такъв - ще се използва за идентификация до 1 година след влизане в продукционен режим на националната схема по ЗЕИ съгласно § 5, ал. 1 от ПЗР на НОИИСРЕАУ. С последните изменения и допълнения на Закона за електронното управление в сила от 19 септември 2023 г. са предвидени и други средства за електронна идентификация, наред с посочените в § 5 от ПЗР на НОИИСРЕАУ, сред които са и средствата за електронна идентификация с ниво на осигуреност "високо", издавани в рамките на удостоверителна услуга за електронна идентификация с национално покритие, вписана в Доверителния списък, воден от Комисията за регулиране на съобщенията по чл. 22 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г., без обаче в закона да е предвиден реда, по които тези средства се признават от държавата.

В същото време, Регламент № 910/2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО предоставя възможност страните - членки на ЕС да привлекат и частния сектор в предоставянето на средства за електронна идентификация (пар. 13 от Преамбюла, чл. 7,”a”, „iii”). На пазара в България, вече се предлагат решения за електронна идентификация, разработени от частни компании, които се използват не само от бизнеса, но под една или друга форма навлизат и в администрациите.

Наред с посоченото, Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) през 2019 г. е вписала в Доверителния списък на Европейската комисия услуга по електронна идентификация, определена на национално ниво, която се предоставя от доставчик на удостоверителни услуги, регистриран на територията на България. За схемата за електронна идентификация, базирана на вписаната услуга, България е извършила уведомяване по смисъла на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г., съгласно РМС № 634 от 2021 г. и в Официалния вестник на ЕС на 05.07.2023 г. е

публикувана първата национална схема за електронна идентификация, разработена от частно - правен субект. През 2021 г. и 2023 г. от КРС са вписани в Доверителния списък още две услуги за електронна идентификация, предоставяни от различни доставчици на удостоверителни услуги. За една от тях е подадено до Министерството на електронното управление (МЕУ) искане за уведомяване по смисъла на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г.

За да може обаче средствата за електронна идентификация, издавани от частно - правни субекти, да бъдат използвани при заявяване на електронни административни услуги в България, както и при достъп до електронни услуги, предоставяни от публичните органи в останалите държави - членки на ЕС, е необходимо те да бъдат *признати от държавата*. Признаването изисква нормативна уредба на ниво закон, с която ясно да са дефинирани следните елементи: условията, на които средствата за електронна идентификация трябва да отговарят; реда за признаване на схемата, в рамките на която се издават средствата; органа, отговарящ за признаването; механизма за надзор, включително надзорния орган; органа, който ще извършва уведомяването за схемата пред Европейската комисия съгласно чл. 9 от Регламент № 910/2014 г.

Проблем 2 Липса на възможност българските физически и юридически лица да разполагат с набор от средства за електронна идентификация със „значително“ и „високо“ ниво на осигуреност, когато заявяват електронни административни услуги, както в България, така и на територията на ЕС.

Необходимостта гражданите и бизнеса да разполагат с надеждни и сигурни средства за електронна идентификация с висока степен на осигуреност, за да заявяват и получават от разстояние електронни услуги, се обуславя от новите пазарни изисквания и се потвърди още повече по време на кризата, предизвикана от Covid 19. Налице е повишено търсене на решения за електронна самоличност, които могат да предоставят възможности, отговарящи на динамиката на пазара и технологичното развитие, осигуряващи високо равнище на доверие в целия ЕС както в частния, така и в публичния сектор.

Както е посочено по-горе, към настоящия момент българските граждани и бизнеса не разполагат на практика със законово регламентирано и надеждно средство с „високо“ ниво на осигуреност, за да се идентифицират, когато заявяват електронни административни услуги, предоставяни от публичния сектор. Поради липсата на национална схема за електронна идентификация по ЗЕИ към момента се използват средствата, разписани в § 5 от ПЗР на НОИИСРЕАУ, а именно: КЕП, ПИК, издаван от НАП или НОИ и УКД на НЗОК. Част от тези средства като ПИК и УКД, не отговарят на изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 за нива на осигуреност „значително“ или „високо“ и чрез тях не могат да се заявяват редица електронни административни услуги, които се предоставят. В допълнение, КЕП по своята същност не е средство за електронна идентификация и само временно е предвиден като такъв - ще се използва за идентификация до 1 година след влизане в продукционен режим на националната схема по ЗЕИ съгласно § 5, ал. 1 от НОИИСРЕАУ. В допълнение, чрез цитираните средства за електронна идентификация българските граждани и фирмите не могат да достъпват електронни услуги, предоставяни в други държави - членки на ЕС, което препятства възможността за ползване на трансгранични електронни услуги в рамките на ЕС. Както е посочено по-горе, при разглеждането на Проблем 1, чл. 5 от ЗЕУ, в редакцията му от 19 септември 2023 г., предвижда и други средства за електронна идентификация, без обаче да урежда реда за тяхното признаване.

Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемите не могат да бъдат решени в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Съществуващата нормативна уредба - ЗЕИ и правилника за неговото приложение, както и Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги (ЗЕДЕУУ), не дават възможност за признаването на схеми за електронна идентификация, разработвани и администрирани от частно - правни субекти. ЗЕИ предвижда изграждането на схема за електронна идентификация от държавен орган - министъра на вътрешните работи, а ЗЕДЕУУ регламентира само удостоверителните услуги, посочени в Регламент (ЕС) № 910/2014 г., но не и такива, определени на национално ниво.

С РМС № 634 от 2021 г. и процедурата, предвидена в т. 4 от него, бе направен опит да се въведат условия, при които схемите за електронна идентификация, разработвани от частно - правни субекти, да бъдат проверявани и признати от държавата с цел извършване на уведомяване за тях по смисъла на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г., но това са актове които нямат нормативен характер.

Посоченото по-горе в т. „Проблем 1“ също подкрепя съждението, че действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблемите без предприемане на действия за нейното изменение и допълнение.

Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Не са идентифицирани такива.

Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършени последващи оценки на нормативния акт, както и анализи за изпълнението на политиката.

2. Цели:

2.1. По отношение на Проблем 1

Цел 1: Попълване на установената нормативна празнота, чрез разширяване обхвата на ЗЕИ, изразяващо се основно в изменения и допълнения, свързани с регламентирането на схеми за електронна идентификация, разработвани от частно - правни субекти.

С промяната на ЗЕИ се цели регламентирането на ниво закон на схемите за електронна идентификация, разработвани от частно - правни субекти и по-специално разписване на условията, на които следва да отговарят тези схеми, реда за тяхното признаване и компетентния орган, извършващ признаването.

Цел 2: Създаване на предпоставки за уведомяване по реда на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г. на схеми за електронна идентификация, разработвани от частно - правни субекти и признати по реда на ЗЕИ.

Към настоящия момент България е извършила уведомяване по смисъла на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г., съгласно РМС № 634 от 2021 г. и в Официалния вестник на ЕС на 05.07.2023 г. е публикувана първата национална схема за електронна идентификация, разработена от частно - правен субект. През 2021 г. и 2023 г. от КРС са вписани в Доверителния списък още две услуги за електронна идентификация, на които са базирани схеми за електронна идентификация. За една от тях е подадено до МЕУ искане за уведомяване по смисъла на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г. Проверката и уведомяването за схеми за електронна идентификация до сега са базирани само на споменатото по-горе РМС, но същото не представлява нормативен акт.

Цел 3: Включване на частния сектор в предоставянето на средства за електронна идентификация, които да бъдат използвани при заявяване на електронни административни услуги

Обществените отношения се развиват в посока, която налага включване на частния сектор в предоставянето на средства за електронна идентификация. На пазара в България вече се предлагат решения за електронна идентификация, разработени от частни компании, които се използват не само от бизнеса, но под една или друга форма навлизат и в администрациите. С изменението на ЗЕИ се постига и тази цел, което е в съответствие както със сега действащия Регламент (ЕС) № 910/2014 г., така и с предложението за неговото изменение.

Предвижда се законопроектът да бъде приет през втората половина на 2024 г. По отношение на уведомяването по смисъла на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г. на схеми за електронна идентификация, разработени от частно - правни субекти, същото зависи от подаването на заявление за уведомяване, което от своя страна е свързано със стратегията на субекта, разработил схемата и с държавната политика относно броя на нотифицираните схеми и не би могло да се обвърже с конкретен график.

2.2. По отношение на Проблем 2

Цел 1: Създаване на възможност българските физически и юридически лица да разполагат с набор от средства за електронна идентификация със „значително“ и „високо“ ниво на осигуреност, когато заявяват електронни административни услуги, както в България, така и на територията на ЕС

С приемането на ЗИД на ЗЕИ ще се осигури възможност на гражданите и фирмите да избират между различни средства за електронна идентификация с ниво на осигуреност „значително“ или „високо“ при взаимоотношенията си с държавните органи. Наред с посоченото потребителите на електронни административни услуги ще могат със средствата, които се издават в рамките на уведомена по реда на Регламент (ЕС) № 910/2014 г. схема за електронна идентификация, да достъпват електронни услуги, предоставяни не само от организациите в България, но и от органи от публичния сектор в другите държави - членки на ЕС.

Цел 2: Създаване на условия субект на електронна идентификация да бъдат и юридически лица.

Сега действащия ЗЕИ допуска електронна идентификация само по отношение на физически лица. Предвижда се схемите за електронна идентификация, разработвани от частно - правни субекти да могат да идентифицират и юридически лица.

<u>Цел 3:</u> До 2030 г. 100% от гражданите да имат възможност за достъп до средства за електронна идентификация - тази цел е заложена и в програмата „Цифрово десетилетие“.

Конкретен график за постигане на целите не би могъл да се разпише предвид факта, че използването на средства за електронна идентификация, издавани в рамките на схеми, разработвани от частно - правни субекти, зависи от волята и потребността на гражданите и бизнеса да заявяват административни услуги по електронен път, както и от броя на предоставяните електронни услуги. Възрастта, образованието и цифровите умения на гражданите, големината на фирмите и областта, в която оперират, също оказват влияние върху необходимостта от използването на средства за електронна идентификация.

По данни на Националния статистически институт за 2023 г. 29.7% от населението използва интернет за взаимодействие с административни органи и публични институции.

Данните към м. март 2024 г. на Портала на електронното управление, създаден и поддържан от МЕУ, показват, че достъпни за заявяване по електронен път са 1231 административни услуги, предоставяни от публични органи на централно и местно ниво. За периода 2020 - февруари 2024 г. към Портала на електронното управление са заявени 9 707 249 автентикации, свързани с предоставянето на електронни административни услуги.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

3.1. По проблем 1:

А. Търговски дружества, разработили схема за електронна идентификация, която отговаря на изискванията да бъде призната от държавата за национална схема;

Б. Административни органи на централно и местно ниво;

В. Лица, осъществяващи публични функции;

Г. Организации, предоставящи обществени услуги;

Към настоящия момент три фирми са разработили схеми за електронна идентификация и са вписани от КРС в Доверителния списък по чл. 22 от Регламент (ЕС) № 910/2014. За една от тях е извършено уведомяване по смисъла на чл. 9 от Регламента и е направена публикация в Официалния вестник на ЕС. Една от останалите две компании е подала в МЕУ заявление за уведомяване и е в процес на проверка съгласно РМС № № 634 от 2021 г.

Всички административни органи, лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги биха могли да интегрират към информационните си системи средствата за електронна идентификация, издавани в рамките на схема, разработена от частно - правни субекти и призната от държавата. За целта е достатъчно интеграция да се осъществи със системата за електронна автентикация, разработена и поддържана от МЕУ, към която са интегрирани всички законово установени средства за електронна идентификация.

3.2. По проблем 2:

А. Граждани;

Б. Юридически лица – големи предприятия, малки и средни предприятия, независимо от областта, в която оперират;

В. Неправителствени организации.

Не би могъл да се определи броя на заинтересованите страни от тези категории, поради причините, посочени по-горе в т. 2.2.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Липса на правна регламентация на ниво закон на средствата за електронна идентификация, издавани в рамките на схема за електронна идентификация, разработена от частно - правни

субекти. Сега действащият ЗЕИ предвижда възможност за идентификация само на физически лица чрез електронен идентификатор, който се съдържа в удостоверение за електронна идентичност и се издава от министъра на вътрешните работи. Тази схема обаче все още не е изградена - изпълнява се договор, за нейното изграждане, който следва да приключи не по-рано от края на 2025 г. Освен това, прилагането ѝ на практика ще отнеме няколко години, предвид факта, че е необходимо българските граждани да сменят своите лични документи с нови, съдържащи електронен идентификатор и не всички граждани, които са направили това в последните 2-3 години, ще пристъпят към подмяна на документи си с такива, даващи им възможност за електронна идентификация. От друга страна, схемата за електронна идентификация по ЗЕИ предоставя възможност за идентификация само на физически лица и не се прилага по отношение на юридическите лица.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:
Не са идентифицирани положителни въздействия в рамките на този вариант.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

- липса на правно основание за идентификация на гражданите и бизнеса чрез използване на схеми за електронна идентификация, разработвани от частно - правни субекти като по този начин не се уреждат с правна норма обществените отношения, отговарящи на новите пазарни изисквания и на технологичното развитие в областта на електронната идентификация.
- възпрепятстване изпълнението на целта, посочена в програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. 100% от гражданите да имат възможност за достъп до средства за електронна идентификация.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:
Не са идентифицирани в рамките на този вариант.

Въздействия върху малките и средните предприятия:
Не са идентифицирани в рамките на този вариант.

Административна тежест:
Не е идентифицирана в рамките на този вариант.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на проект на РМС за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронната идентификация“

Описание:

Правна регламентация на ниво закон на средствата за електронна идентификация, издавани в рамките на схема за електронна идентификация, разработена от частно - правни субекти, с цел използването им при заявяване на електронни административни услуги в България и създаване на възможност за признаването им на територията на ЕС при извършено уведомяване на национална схема за електронна идентификация съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014.

С предстоящото изменение на ЗЕИ се предвиждат следните нови моменти:

- Разширяване на обхвата на закона като с него ще бъде регламентирана не само схемата за електронна идентификация, администрирана от министъра на вътрешните работи, но и схемите, изградени от частно - правно субекти като по този начин ще се постигне кодификация на материята, уреждаща електронната идентификация;
- Ясно дефиниране на субектите, които могат да изграждат частни схеми за електронна идентификация и условията, на които те трябва да отговарят. Основавайки се на досегашната практика на КРС, това могат да бъдат доставчиците на удостоверителни услуги;
- Посочване, че със средства за електронна идентификация, които се издават от доставчици на услуга за електронна идентификация, могат да се идентифицират не само физически, но и юридически лица;
- Разписване на административното производство, в рамките на което се признава удостоверителната услуга за електронна идентификация, определена на национално ниво, на която се основава схема за електронна идентификация и етапите, през които същото ще преминава. Предвидено е производството да завършва с решение, постановено от компетентния орган и вписване на услугата в Доверителния списък по чл. 22 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г. като по този начин с административен акт на държавен орган се извършва признаване на схемата за електронна идентификация, базирана на удостоверителна услуга за електронна идентификация;
- Изброяване на документите, които трябва да се предоставят от доставчика на услуга за електронна идентификация, на която се базира схемата, като специално внимание е обърнато на доказателствата относно техническото оборудване и технологиите, които се използват; персонала; разполагаемите финансови средства; управлението на сигурността на информацията, техническия доклад за съответствието с изискванията за нива на осигуреност „значително“ или „високо“ на средствата за електронна идентификация по смисъла на чл. 8 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г., изготвен от орган за оценяване на съответствието съгласно на чл. 20, пар. 1 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г.; обработката на лични данни; процедурите, използвани в процеса на издаване, спиране и прекратяване на средствата за електронна идентификация;
- Определяне на компетентния орган, който ще признава схемата за електронна идентификация, разработена от частно - правни субекти и който ще осъществява надзора, а именно КРС, която и към настоящия момент осъществява тези функции;
- Предвиждане, че доставчиците на удостоверителни услуги за електронна идентификация са обект на одит най-малко веднъж на 24 месеца за тяхна собствена сметка от орган за оценяване на съответствието по смисъла на чл. 20, пар. 1 от Регламент (ЕС) № 910/2014. Целта на одита е да потвърди, че доставчиците и предоставяните от тях услуги отговарят на изискванията, определени в Регламент (ЕС) № 910/2014 и Регламент за изпълнение (ЕС) № 2015/1502 на Комисията;
- Създаване на текстове относно спиране и прекратяване на дейността по предоставяне на удостоверителна услуга за електронна идентификация, както и такива, посветени на издаването, спирането, възобновяването и прекратяването на издадените средства за електронна идентификация;
- Разписване на възможността за схемата за електронна идентификация, която се основава на удостоверителна услуга за електронна идентификация, определена на национално ниво, да бъде извършено уведомяване по смисъла на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014 и по този начин средствата, издавани в рамките на уведомената схема

да бъдат признавани при заявяване на електронни административни услуги в държавите - членки на ЕС. Предлага се органът, който извършва уведомяването да бъде министърът на електронното управление;

- Предвиждане на промени в глава Седма, касаещи административните нарушения и наказания, с оглед въвеждане на компетентност на КРС по отношение на доставчиците на удостоверителни услуги за електронна идентификация.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

- преодоляване на съществуващата непълнота в ЗЕИ, чрез законодателно регламентиране на процесите, свързани с признаването на схеми за електронна идентификация, разработвани от частно - правни субекти;
- създаване на възможност българските физически лица и бизнеса да разполагат с набор от средства за електронна идентификация със „значително“ и „високо“ ниво на осигуреност, когато заявяват и получават електронни административни услуги, както в България, така и на територията на ЕС;
- осигуряване на условия за включване на частния сектор в предоставянето на средства за електронна идентификация, което е в съответствие и с Предложението за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 г.

С предлаганите изменения на ЗЕИ се изпълнява и мярка МИВ-20.1.3 „Одобряване от Министерския съвет и внасяне в Народното събрание на Законопроект за изменение и допълнение за Закона за електронната идентификация “от Програмата за управление на Република България юни 2023 г. - декември 2024 г.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се очакват.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани.

Въздействия върху малките и средните предприятия

Не са идентифицирани.

Административна тежест:

Не е идентифицирана при този вариант. Не се въвеждат такси, нови регулаторни режими или нови административни услуги. Създават се нормативни условия за признаването на още едно средство за електронна идентификация, което може да се използва както за достъп до електронни услуги в България, така и в рамките на ЕС.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

4.2. По проблем 2:

Вариант 1 „Без действие“

Описание:

Липса на възможност българските физически и юридически лица да разполагат с набор от средства за електронна идентификация със „значително“ и „високо“ ниво на осигуреност, когато заявяват електронни административни услуги, както в България, така и на територията на ЕС.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:
Не са идентифицирани положителни въздействия.
(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)
Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:
В случай, че не бъде приет проектът на РМС за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронната идентификация ще бъде затруднен достъпа на българските граждани и на бизнеса до електронни административни услуги. Ще се възпрепятства изпълнението на целта, посочена в програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. 100% от гражданите да разполагат със средства за електронна идентификация.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:
Не са идентифицирани.

Въздействия върху малките и средните предприятия:
Не са идентифицирани.

Административна тежест:
Не е идентифицирана.
1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.
1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на проект на РМС за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронната идентификация“
Описание:
Правна регламентация на ниво закон на средствата за електронна идентификация, издавани в рамките на схема за електронна идентификация, разработена от частно - правни субекти, с цел използването им при заявяване на електронни административни услуги в България и създаване на възможност за признаването им на територията на ЕС при извършено уведомяване на национална схема за електронна идентификация съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:
- лесен и надежден достъп на гражданите и бизнеса до цифрови технологии, продукти и административни услуги в България и на територията на ЕС;
- изпълнение на целта, заложена в програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. 100% от гражданите да имат възможност да разполагат с електронна идентификация.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)
Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:
Не се очакват негативни въздействия.
(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:
Не са идентифицирани.

Въздействия върху малките и средните предприятия
Не са идентифицирани.

Административна тежест:
Не е идентифицирана.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

---

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

		Вариант „Без действие“	**Вариант 2**
Ефективност	**Цел 1:** Попълване на установената нормативна празнота, чрез разширяване обхвата на ЗЕИ, изразяващо се основно в изменения и допълнения, свързани с регламентирането на схеми за електронна идентификация, разработвани от частно - правни субекти	Ниска	Висока
	Цел 2: Създаване на предпоставки за уведомяване по реда на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г. на схеми за електронна идентификация, разработвани от частно - правни субекти и признати по реда на ЗЕИ	Ниска	Висока
	Цел 3: Включване на частния сектор в предоставянето на средства за електронна идентификация, които да бъдат използвани при заявяване на електронни административни услуги	Ниска	Висока

		Цел 4: Създаване на възможност българските физически и юридически лица да разполагат с набор от средства за електронна идентификация със „значително“ и „високо“ ниво на осигуреност, когато заявяват електронни административни услуги, както в България, така и на територията на ЕС	Ниска	Висока	
		Цел 5: Създаване на условия субект на електронна идентификация да бъдат и юридически лица.	Ниска	Висока	
		Цел 6: До 2030 г. 100% от гражданите да имат възможност за достъп до средства за електронна идентификация	Ниска	Висока	
	Ефикасност	**Цел 1:** Попълване на установената нормативна празнота, чрез разширяване обхвата на ЗЕИ, изразяващо се основно в изменения и допълнения, свързани с регламентирането на схеми за електронна идентификация, разработвани от частно - правни субекти	Ниска	Висока	
		Цел 2: Създаване на предпоставки за уведомяване по реда на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г. на схеми за електронна идентификация, разработвани от частно - правни субекти и признати по реда на ЗЕИ	Ниска	Висока	
		Цел 3: Включване на частния сектор в предоставянето на	Ниска	Висока	

		средства за електронна идентификация, които да бъдат използвани при заявяване на електронни административни услуги			
		Цел 4: Създаване на възможност българските физически и юридически лица да разполагат с набор от средства за електронна идентификация със „значително“ и „високо“ ниво на осигуреност, когато заявяват електронни административни услуги, както в България, така и на територията на ЕС	Ниска	Висока	
		Цел 5: Създаване на условия субект на електронна идентификация да бъдат и юридически лица.	Ниска	Висока	
		Цел 6: До 2030 г. 100% от гражданите да имат възможност за достъп до средства за електронна идентификация	Ниска	Висока	
	Съгласуваност	**Цел 1:** Попълване на установената нормативна празнота, чрез разширяване обхвата на Закона за електронната идентификация, изразяващ се основно в изменения и допълнения, свързани с регламентирането на схеми за електронна идентификация, разработвани от частно - правни субекти	Ниска	Висока	
		Цел 2: Създаване на предпоставки за уведомяване по реда на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г. на схеми за електронна	Ниска	Висока	

	идентификация, разработвани от частно - правни субекти и признати по реда на ЗЕИ		
	Цел 3: Включване на частния сектор в предоставянето на средства за електронна идентификация, които да бъдат използвани при заявяване на електронни административни услуги	Ниска	Висока
	Цел 4: Създаване на възможност българските физически и юридически лица да разполагат с набор от средства за електронна идентификация със „значително“ и „високо“ ниво на осигуреност, когато заявяват електронни административни услуги, както в България, така и на територията на ЕС	Ниска	Висока
	Цел 5: Създаване на условия субект на електронна идентификация да бъдат и юридически лица.	Ниска	Висока
	Цел 6: До 2030 г. 100% от гражданите да имат възможност за достъп до средства за електронна идентификация	Ниска	Висока

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.
1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:
ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;
ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;
съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2 „Приемане на проект на РМС за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронната идентификация“.

По проблем 2: Вариант 2 „Приемане на проект на РМС за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронната идентификация“.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

Не се очаква промяна на административната тежест, тъй като с предлагания акт не се предвижда създаването на допълнителни изисквания за справки и представяне на документи, не се въвеждат нови регулаторни режими.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.
1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Не се създават нови регулаторни режими, не се засягат съществуващи режими и услуги.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.
1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).
1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.
1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.
1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.
1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

Няма да бъдат създадени финансови, административни или други задължения за МСП, а ще им бъде предоставена възможност да достъпват електронни административния услуги чрез още едно средство за електронна идентификация с ниво на осигуреност „значително“ или „високо“.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са идентифицирани конкретни рискове от изпълнението на избрания вариант на действие, включително и за възникване на съдебни спорове.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

На основание чл. 26, ал. 4, изр. първо от Закона за нормативните актове, проектът на нормативен акт ще се публикува на Портала за обществени консултации и на официалната интернет страница на Министерството на електронното управление.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).
1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

- https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A32014R0910;
- https://bcnl.org/news/elektronna-identichnost-i-elektronna-identifikatsiya-kokoshkata-i-yaytseto-na-elektronnoto-upravlenie.html;
- https://blog.bozho.net/blog/3627;
- https://blog.bozho.net/blog/4004;
- https://evrotrust.com/bg/blog/evrotrust-eid-stava-nacionalnata-shema-za-elektronna-identifikacia-na-b-lgaria;
- https://m.economy.bg/home/view/54965/Evrotrust-eID-stava-nacionalnata-shema-za-elektronna-identifikaciya-na-Bylgariya;
- https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/tl/BG/1;
- https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/tl/BG/7;
- https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/tl/BG/3;
- https://bnr.bg/starazagora/post/101542373;
- https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=OJ:C:2023:237:TOC.
- https://www.bia-bg.com/standpoint/view/27681/;

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Стоян Цонев – директор на дирекция „Политики за електронно управление“, Министерство на електронното управление

Дата: 11.03.2024 г.

Подпис: Stoyan Zdravkov Tsonev

Digitally signed by
Stoyan Zdravkov Tsonev
Date: 2024.03.11
13:10:37 +02'00'